

Maturitní témata z DĚJEPISU
profilová část maturitní zkoušky
obor Ekonomické lyceum

1a) 2. světová válka 1939- 1945

- Situace ve světě ve 30. letech (agresivita Německa, Itálie, Japonska)
- Nejednotnost západních velmocí (usmiřování) a americký izolacionismus
- Sovětsko-německá smlouva o neútočení
- 1. září 1939 – napadení Polska
- Německé tažení na západ 1940
- Ostatní fronty (Afrika)
- Balkánské tažení 1941
- Napadení SSSR a vstup USA do války
- Vytvoření Velké trojky a její konference
- Válečná situace 1943-44 (severní Afrika, Itálie, Kursk, vylodění v Normandii)
- Válka v Asii
- Osvobození Evropy, 8. a 9. květen 1945
- Svržení atomových bomb na Japonsko a konec 2. světové války

b) Velká Morava

- Vznik
- Panovníci
- Střediska, kultura
- Příchod Konstantina a Metoděje
- Kdy a proč zánik říše, další osudy Moravy a Slovenska

2a) Velká francouzská revoluce

- Francie ve 2. polovině 18. století
- Jednání generálních stavů a pád Bastily
- Revoluční dokumenty a Ústava
- Francie jako republika
- Jakobínská diktatura
- Význam Velké francouzské revoluce

b) Češi a Slováci za 2. světové války

- Vytvoření protektorátu a slovenského státu
- Komunistický odboj do r. 1941
- Občanský odboj (Obrana národa, Petiční výbor Věrní zůstaneme)
- Zahraniční odboj (činnost Edvarda Beneše)
- Emigrační vláda
- Vojenský zahraniční odboj
- Smlouva s SSSR a Košický vládní program
- SNP, Pražské povstání, Vlasovci

3a) 1. světová válka

- Světové velmoci na přelomu 19. a 20. století (Trojspolek, Dohoda)
- Situace na Balkáně na počátku 20. století
- Příčiny, záminka a rozpoutání konfliktu
- Průběh války do roku 1915
- Zlom ve válce v roce 1917 (Rusko, USA)
- Porážka Centrálních mocností a její důsledky

b) Pravěké dějiny

- Periodizace pravěku
- Vývojová stadia člověka
- Přisvojovací a produktivní hospodářství
- Společenský život pravěkého člověka (tlupa, matriarchát, patriarchát)
- Umění a náboženství pravěku

4a) Staroorientální státy

- Vznik starověkých států (obecně)
- Mezopotámské civilizace a její vývoj (Sumerové, Akkad, Starobabylonská říše, Asýrie, Chetitě)
- Starověký Egypt a jeho civilizace
- Starověká Indie a Čína

b) Boj za vytvoření nezávislého ČSR

- Situace v českých zemích před 1. světovou válkou
- Vztah české politiky k Rakousku-Uhersku
- Osobnost T. G. Masaryka, Beneše, Štefánika a jejich činnost
- Manifest spisovatelů a Tříkrálová deklarace
- Československá národní rada a legie
- Pittsburská dohoda
- 28. říjen v Praze a Martinská deklarace

5a) Starověké Řecko

- Nejstarší řecké civilizace
- Řecká kolonizace
- Utváření řecké polis
- Atény a Sparta
- Řecko- perské války
- Helénismus v řeckých dějinách

b) Počátky českého státu, první Přemyslovci

- Přemyslovská knížata v 10. století (Bořivoj, Václav, Boleslav I., II., III.)
- Křesťanství v Čechách
- Český stát a Německá říše
- Vyvraždění Slavníkovců
- Úpadek přemyslovské moci na přelomu 10.-11. století
- Břetislav I., snaha Přemyslovců o královskou korunu – Vratislav II., Vladislav II.

6a) Římská republika

- Nejstarší civilizace na území Itálie
- Počátky římské republiky (patricijové a plebejové)
- Úřady republiky
- Ovládnutí Itálie Římem a Panské války
- I. a II. triumvirát
- Zánik republiky, vytvoření císařství

b) ČSR ve 20. letech 20. století

- Vymezení hranice ČSR
- Politika 1. republiky
- Ekonomika, národnostní poměry (čechoslovákismus), zahraniční politika
- Založení KSČ, 1929 bolševizace – Gottwald

7a) Římské císařství

- Počátky císařství – principát
- Vývoj císařství ve 2. a 3. století – Flaviovcí, adoptivní císaři, Severovci
- Kolonát
- Počátky křesťanství
- Dominát, Diocletianus, Konstantin Veliký
- Stěhování národů a rozdělení římské říše
- Zánik západorímské říše

b) ČSR ve 30. letech 20. století

- Důsledky světové hospodářské krize pro ČSR
- Národnostní problematika v tomto období
- Německý, maďarský a slovenský separatismus
- Československo-francouzská a československo-sovětská smlouva
- Rok 1938 a Mnichov
- Druhá republika

8a) Raně feudální západní Evropa

- Znaky feudální společnosti
- Franská říše
- Počátky Německa, Francie, Anglie, Pyrenejský poloostrov
- Křižácká tažení
- Postavení církve

b) ČSR v letech 1945-1948

- Košický vládní program
- Národní fronta a politické strany v ní
- Ekonomická a národnostní politika v obnovené republice (odsun, znárodnění)
- Volby 1946
- Boj o Marshallův plán, zahraniční politika ČSR
- Únor 1948 a jeho důsledky

9a) Rusko v 19. a na počátku 20. století

- Rusko jako vítěz nad Napoleonem
- Svatá Aliance
- Děkabristé
- Rusko jako velmoc, soupeření s Tureckem
- Panslavismus
- Krymská válka
- Zrušení nevolnictví
- Průmyslový rozvoj Ruska na přelomu století
- Účast v Dohodě, revoluce 1905-1907

b) Český stát ve 13. století

- Rozsah českého státu
- Kolonizace a její důsledky
- Přemysl Otakar I. a Zlatá bula sicilská
- Václav I.
- Přemysl Otakar II.
- Braniboři v Čechách
- Václav II., Václav III:

10a) Východní Evropa v raném středověku

- Rozšíření Slovanů v 5. – 7. století
- Počátky Bulharského státu
- Byzantská říše
- Počátky polského a uherského státu
- Kyjevská Rus
- Christianizace (úloha věrozvěstů a jejich žáků)

b) 50. a 60. léta v ČSR

- Důsledky Února 1948
- Změna hospodářství a zahraniční politiky
- Politické procesy
- 1953, 1956 (Stalinova smrt, XX. Sjezd KSSS)
- Antonín Zápotocký, Antonín Novotný
- 1960 socialistická ústava (vedoucí úloha KSČ)
- Politický vývoj v roce 1968

11a) Průmyslová revoluce a její důsledky

- Předpoklady průmyslové revoluce
- Průběh, hlavní vynálezy
- Dělnické hnutí, spolky
- Utopický socialismus, marxismus
- Pařížská komuna
- I. a II. internacionála

b) Lucemburkové na českém trůně

- Volba Jana Lucemburského
- Karel IV. - vrchol českého středověku
- Václav IV. – počínající krize církve a společnosti
- Zikmund – vymření Lucemburků
- Gotický sloh a životní styl

12a) Boj amerických osad za nezávislost, vznik USA

- Osídlování severní Ameriky
- Ekonomika ve 13 anglických osadách, politika Anglie vůči koloniím
- 1773 „bostonské pití čaje“
- I. kontinentální kongres – 1774, 1776 vyhlášení nezávislosti
- válka s Anglií (Francie – pomoc), americká ústava
- Stabilizace USA

b) Příčiny husitské revoluce

- Česká společnost a její rozpory na počátku 15. století
- Čeští reformátoři
- Situace v zemi po Husově smrti
- Hlavní husitské směry
- Praha jako centrum revolučního hnutí, počátek revoluce

13a) Východní Evropa po 2. světové válce

- Osvobození východní Evropy sovětskou armádou
- Specifikum Jugoslávie (Tito)
- Vývoj v Polsku, Maďarsku, Rumunsku, Bulharsku, Jugoslávii, Albánii, Finsku
- ČSR stručně
- Vítězství komunistů v Číně (Mao-ce-tung, Čankajšek – Tchaj-wan), Korea a Indočína

b) Baroko

- Kde a kdy vznik, znaky
- Architektura, architekti
- Sochařství, malířství
- Literatura a dramatické umění
- Hudba
- České baroko, památky
- Rokoko

14a) Renesance a reformace v Evropě

- Itálie ve 14. století (městské státy)
- Renesanční věda (princip zkušenosti)
- Představitelé renesanční vědy (Leonardo, Machiavelli, utopické myšlení)
- Renesanční kultura
- Reformace v západní Evropě (příčiny)
- Představitelé – Luther, Kalvín
- Protestantské církve, protestantská morálka

b) Český stát v 15. století

- Důsledky husitské revoluce (posílení stavovské monarchie)
- Albrecht Habsburský a Ladislav Pohrobek
- Jiří z Poděbrad, souboj s Matyášem Korvínem
- Zahraniční politika Jiřího z Poděbrad
- Jagellonci
- Hospodářské poměry (peněžní renta, počátky hospodaření ve vlastní režii, souboj s městy, vymření Jagellonců)

15a) Mezinárodní vztahy v 50. a 60. letech 20. století

- NATO a Varšavská smlouva
- Studená válka
- Arabsko-izraelský konflikt
- Korejská válka
- Vietnamský konflikt
- XX. sjezd KSSS a jeho důsledky
- J. F. Kennedy, N: S. Chruščov
- Karibská a berlínská krize

b) Český stát v 16. století

- Systém stavovské monarchie
- Nástup Habsburků, absolutismus, katolicismus a stavovské monarchie
- Náboženská situace v Čechách v 16. století
- Česká konfese
- Rudolf II., Majestát
- Pasovští v Čechách, pád Rudolfa II.

16a) Sjednocení Itálie a Německa

- Nesplněné naděje z roku 1848
- Dynastická cesta sjednocení
- Itálie (1859, 1860, 1866, 1870)
- Německo (1864, 1866, 1867, 1871)
- Sjednocení zemí jako zdroj napětí

b) České stavovské povstání a 30. letá válka

- Situace v Čechách po Rudolfově Majestátu, květen 1618 - druhá pražská defenestrace, charakter odboje, 30 direktorů, Fridrich Falcký, Bílá hora, upevnění habsburské vlády
- Tricetiletá válka a její průběh, osobnost Albrechta z Valdštejna, vestfálský mír

17a) Zámořské objevy

- Důvody k objevným plavbám
- Portugalský a španělský postup při objevných cestách do Indie
- Důsledky zámořských objevů

b) ČSSR v období normalizace

- Srpen 1968 a jeho důsledky
- Dubnové plénum 1969 a jeho důsledky
- Nástup normalizačního režimu
- Politické procesy
- Charta 1977
- Hospodářství ČSSR
- Situace v ČSSR před listopadem 1989

18a) Napoleonské války a jejich důsledky

- Porevoluční Francie po roce 1794, osobnost Napoleona Bonaparta
- Napoleon jako I. konzul a císař
- Napoleonské války 1799 – 1805, Egypt, Slavkov, Trafalgar, kontinentální systém, ovládnutí Evropy, ruské tažení 1812, Lipsko, obsazení Francie
- I. a II. exil, Waterloo, význam napoleonských válek

b) Románské umění a gotika

- Časové zařazení
- Znak
- Významné osobnosti, památky

19a) Západní Evropa v 17. a 18. století

- Náboženská situace po vestfálském míru
- 2 politické koncepce – absolutismus a parlamentarismus
- Anglie v revoluci
- Francie – Ludvík XIV., merkantilismus
- Braniborsko – Prusko
- Francouzsko – habsburské soupeření (válka o španělské dědictví)
- Počínající osvícenství

b) Česká politika ve 2. polovině 19. století

- 40. léta 19. století – vznik národně liberálního směru
- František Palacký a austroslavistická koncepce (historické státní právo)
- Politika staročechů (zklamání naděje Říjnového diplomu a fundamentálních článků)
- Mladočeši – charakteristika
- Drobečková politika v 80. letech
- Punktace a nová politická struktura
- Nové politické směry na počátku 20. století
- Sociální demokracie a její antinacionalismus

20a) Mezinárodní vztahy ve 2. polovině 19. století

- Svatá aliance
- 1848 – poslední použití – Uhry
- Krymská válka 1856
- Soupeření Rakouska a Pruska 1866
- Rakousko – německé sblížení – Trojspolek a Trojdohoda
- Spory na Balkáně, 1878 berlínský kongres

b) Osvícenský absolutismus

- Pragmatická sankce a její důsledky
- Marie Terezie
- Konflikty s Pruskem a Bavorskem
- Charakteristika osvícenství
- Tereziánské reformy
- Josef II. – vrchol osvícenského absolutismu
- Leopold II. ukončení reform

21a) Východní Evropa v 17. a 18. století

- Rusko v 17. století (války s Polskem, Romanovci)
- Petr I., jeho reformy
- Rusko jako velmoc (války se Švédskem)
- Rusko za Kateřiny Veliké
- Polská stavovská monarchie, trojí dělení Polska
- Turci a Balkán

b) Husitská revoluce 1422 – 1434 a důsledky

- Změna charakteru husitství
- Polní vojska a panská jednota
- Smrt Žižky (sirotci)
- Osobnost Prokopa Velikého
- Křížové výpravy 1426 u Ústí nad Labem, 1427 u Tachova, 1431 u Domažlic
- Změna taktiky vůči husitům
- Jednání v Basileji
- Lipany a jejich důsledky
- Zikmund českým králem
- Husité na Slovensku, význam husitství

22a) Revoluční rok 1848 – 1849 v Evropě

- Soupeření konzervativních a liberálních sil
- Itálie 1848
- Německo 1848
- Francie 1848 a počátek II. Císařství

b) Dějiny studovaného oboru

23a) Situace v západní Evropě po 2. světové válce

- Rozdílné cíle tzv. Velké trojky
- Churchill a myšlenka železné opony
- Posílení vlivu SSSR a komunistického hnutí po válce
- Německo po 2. světové válce (okupační zóny, reparace, 3 D – vysvětlit)
- Norimberský proces, Trumanova doktrína, Marshallův plán
- Bizonie, Trizonie
- Vytvoření SRN (Adenauer) a NDR
- Západní integrace

b) Revoluční rok 1848 – 1849 v Rakousku

- Metternichův absolutismus
- Vídeň, Praha, Pešť v roce 1848
- Česká petice, kabinetní list, národní gardy
- Slovanský sjezd a pražské povstání
- Revoluce v Uhrách
- Villágos (Svatá aliance)

24a) USA v letech 1860 – 1914

- Rozšiřování USA (války s Indiány, Mexikem)
- Monroeova doktrína, izolacionismus
- Rozdíly Sever – Jih
- Občanská válka a její průběh
- Rekonstrukce (jednotný americký národ)
- Průmyslový rozvoj na přelomu století
- Americko-španělský konflikt

b) České národní obrození

- Časové zařazení, předpoklady
- Opory a zdroje
- Etapy, osobnosti

Ostrava 8. září 2023

.....
PaedDr. Libor Lenčo
ředitel školy